

SSU sak 39-2022

Oppfølging av helsefelleskapets handlingsplan – retningslinje for etablering av faglige samarbeidsutvalg

Saksbehandler: Trude Kristensen, Stian Molvik
Dato dok: 21.11.2022
Møtedato: 05.12.2022
Vår ref: 2022/3859

Vedlegg (t):
Utkast til retningslinje

Vedlegg:

[SSU-sak 03-2022 Oppfølging av partnerskapsmøtets handlingsplan for Helsefelleskapet Lofoten, Vesterålen og Salten](#)

[SSU sak 20-2022 Oppfølging av partnerskapsmøtets handlingsplan for Helsefelleskapet Lofoten, Vesterålen og Salten - Oppfølging av SSU sak 03-2022](#)

[SSU sak 33-2022 Oppfølging av SSU sak 03-2022 partnerskapsmøtets handlingsplan for Helsefelleskapet Lofoten, Vesterålen, Salten](#)

Innstilling til konsensus:

Strategisk samarbeidsutvalg (SSU) slutter seg til prinsippene for etablering av faglige samarbeidsutvalg (FSU) i Helsefelleskapet Lofoten, Vesterålen, Salten og ber samhandlingssekretariatet videreutvikle utkastet til retningslinje for etablering av FSU.

Bakgrunn:

Helsefelleskapets handlingsplan og organisering av helsefelleskapet fordrer etablering av nivå 3, faglige samarbeidsutvalg.

Det kliniske samarbeidsutvalget (KSU) som forberedte etableringen av helsefelleskapets nivå 1 og 2 ønsket at arbeidet med etablering og organisering av nivå 3 skulle skje etter at samhandlingssekretariatet var etablert og SSU var kommet i gang med sitt arbeid. Det har vært usikkerhet i SSU rundt hensikt og intensjon med FSU. I saken forutsettes det at FSU skal tilføre helsefelleskapet et faglig grunnlag for strategiske beslutninger. Det har vært nødvendig for SSU å finne retning i det strategiske arbeidet slik at grunnlaget for etablering av, og arbeidsform i, FSU blir riktig.

I tidligere sak har SSU vært enige om at mulighet for suksess, målbare resultater og meningsfulle gevinster ligger i kontinuitet, tydelige mandater og forutsigbare rammer, viser SSU sak 03-2022. FSU bør ha en mer varig karakter enn det vi kjenner fra tidligere KSU.

Samhandlingssekretariatet må ha mer tid for å komme fram til gode løsninger som gir mulighet for at FSU kan spille en konstruktiv rolle i utvikling av tjenestene. Det er krevende arbeid å skrive slike mandater, og samhandlingssekretariatet må ha rom for å søke de gode løsningene sammen med SSU.

Kommunenes vurdering:

Kommunene vurderer at innstillingen til konsensus er en klok formulering, og en tålmodig tilnærming til spørsmålet om opprettelse av faglige samarbeidsutvalg, og at det er fornuftig som vedlagte

retningslinjer skisserer, å legge noen rammer og prinsipper til grunn for den videre prosessen som samhandlingssekretariatet kan jobbe videre med.

Nordlandssykehuset HF's vurdering:

Nordlandssykehuset har drøftet etablering av FSU, og finner at en retningslinje for dette er hensiktsmessig. En retningslinje vil bidra til forståelse av hva et FSU skal være, og avklare forventninger og organisering. Slik vil retningslinjen bidra til at mandatene til FSU utvikles og forstås likt. Et grundig arbeid hvor helsefelleskapet tar seg til å skape gode rammer og felles forståelse for endret oppdrag, kan bidra til at FSU-ene blir utvalg som er med på å skape varige endringer. Arbeidet er likevel ikke et hinder for at tiltak, prosjekter og piloter som er iverksatt jobber parallelt.

Innledning

Det har vært en grad av utålmodighet rundt etablering av FSU i Helsefelleskapet Lofoten, Vesterålen, Salten. Erfaringer fra andre helsefelleskap viser verdien av at etablering av FSU skjer på bakgrunn av grundige prosesser. Forhastede etableringer kan føre til at man utarbeider for uklare mandater, man risikerer overetablering med følgende unødig ressursbruk og at man mister oversikt over helhet, innhold og retning i utviklingen av helsefelleskapet. Slik risikerer etableringene å rokke ved tilliten mellom tjenestenivåene i stedet for å styrke den. FSU skal ha en rådgivende funksjon først og fremst overfor SSU. Slik vil utvalgenes råd også være råd til Nordlandssykehuset, kommuner, fagfolk, pasienter og andre som er representert i SSU.

Det er konsensus i SSU om behovet for å utarbeide en tiltaksplan som følger opp innsatsområdene i helsefelleskapets handlingsplan, konsensus punkt 3 i SSU sak 33-2022. Planen skal også beskrive prosjekter tillagt fremtidige FSU. Videre er det konsensus i SSU om at «Arbeidet med mandatene (til FSU) krever aktiv samhandling og bidrag fra de aktuelle fagmiljøene i både kommunene og Nordlandssykehuset HF. SSU forventer at fagmiljøene tar ansvar for arbeidet med mandatene sammen med felles sekretariat», konsensus punkt 2 i SSU sak 20-2022. Forutsetningen for at fagmiljøene kan ta ansvar er at det finnes en arena for dialog. Den fremlagte retningslinjen har til hensikt å sørge for at FSU blir en slik arena, og de foreslåtte prinsippene for etableringen vil bidra til dette og til at FSU blir i stand til å fylle rollen som faglige premissgivere for det strategiske arbeidet i SSU.

Retningslinje for etablering av faglige samarbeidsutvalg (FSU)

Gitt av Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen, Salten strategiske samarbeidsutvalg

Første utkast
5. desember 2022

Helsefellesskapet *Lofoten, Vesterålen, Salten*
Varresaktisasjvuohhta Lufoahtta, Viestarálas, Sállto

Innhold

1. Bakgrunn for etablering av faglige samarbeidsutvalg.....	4
2. Formål.....	4
3. Rolle og oppgaver	5
4. Rammer og ressurser	5
4.1 Sammensetning og organisering.....	5
4.2. Resurser og økonomi	5
4.3. Funksjonstid	6

Endringslogg

Versjon	Dato	Kapittel	Endring	Produsent	Godkjent av
0.10	15.11.2022		Dokument etablert	STM	

REFERANSER TIL ANDRE DOKUMENTER

Her kan det settes inn referanser til andre dokumenter som for eksempel prosjektplan, risikoanalyse, strategidokument, handlingsplan eller liknende.

Nr.	Dokumentnavn	Referanse
1.	Helsefellesskapets handlingsplan 2022 - 2024	Handlingsplan for Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen, Salten «Helhetlige helsetjenester – med pasienten som aktiv deltaker»
2.	Vedtekter	Vedtekter for Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Salten

Forkortelser og definisjoner

Nr.	Ord eller forkortelser	Betydning
1.	SSU	Strategisk samarbeidsutvalg
2.	FSU	Faglig samarbeidsutvalg
3.		

1. Bakgrunn for etablering av faglige samarbeidsutvalg

Nasjonal helse- og sykehusplan forutsetter organiseringen av helsefellesskapet i tre nivåer; dialog- og partnerskapsmøtet, strategisk samarbeidsutvalg (SSU) og faglige samarbeidsutvalg (FSU). Modellen er vedtatt som grunnlag for aktiviteten i Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen, Salten. FSU er helsefellesskapets nivå tre.

FSU skal formulere faglige tiltak og aktiviteter som skal gi resultater i det operative nivået, altså i den konkrete tjenesteutøvelsen. Det vil si at helsefellesskapets FSU skal konkretisere tiltak og planer som bidrar til utvikling av innsatsområdene i helsefellesskapets handlingsplan.

Strategisk samarbeidsutvalg i Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen, Salten har helsefellesskapets utvikling på agendaen i hvert møte. Denne retningslinjen bygger på innspill og konsensus i følgende saker i SSU [03-2022](#), [20-2022](#) og [33-2022](#).

2. Formål

Nasjonal helse- og sykehusplan peker på fire prioriterte pasientgrupper. Helsefellesskapets handlingsplan har definert tre innsatsområder som hver seg relaterer seg til de fire pasientgruppene. FSU skal beskrive relasjon til øvrige FSU og handlingsplanens innsatsområder.

Denne retningslinjen skal sikre at etablerte FSU har riktige rammer og ressurser for å utøve felles utviklingsarbeid og forutsetter at følgende prinsipper følges ved etablering av FSU:

2.1. Hensikt

FSU skal fylle en rådgivende funksjon overfor SSU. FSU skal organisere og kvalitetssikre tiltak med mål å styrke helsefellesskapets innsatsområder og slik sørge for at SSU har et faglig grunnlag for strategiske vurderinger.

2.2. Kontinuitet

Utvalgene skal sikre kontinuitet i utviklingen av helsefellesskapets strategiske innsatsområder. FSU er ikke ad hoc-utvalg eller prosjekter, men faglige arenaer som skal jobbe over tid. Oppnevninger til utvalgene må skje på en måte som legger til rette for gradvis utskifting og fornyelse av medlemmene. Minimum funksjonstid bør sees innenfor et tidsperspektiv på to år. For å sikre kontinuitet kan ikke alle medlemmer skiftes ut samtidig. Utskifting av medlemmer i FSU må sees i lys av de innsatsområder og tiltak som tilfaller de enkelte FSU.

2.3. Likeverdig representasjon

FSU skal settes sammen slik at kommunene og Nordlandssykehuset har likeverdig representasjon. Utvalgene skal også sørge for forankring og eierskap til utviklingsarbeidet i kommuner og i Nordlandssykehuset. Likeverdig representasjon betyr ikke matematisk likevekt i antall deltakere eller oppnevninger. Det er 20 kommuner representert i helsefellesskapet, og ett helseforetak. Likeverdig representasjon betyr at SSU er trygg på at utvalgene kan aksle forventninger om å etterleve prinsippene om nettopp likeverdighet i tillegg til kontinuitet, eierskap og forankring av tiltak og legge til rette for gode prosesser.

Det skal være representasjon fra brukere og fastleger i alle FSU.

2.4. Helhet

Det enkelte FSU skal beskrive relasjon til handlingsplanens innsatsområder, og andre FSU slik at det enkelte FSU utfyller og supplerer de øvrige, og ikke jobber parallelt. FSU skal sørge for faglig forankring og eierskap til utviklingsarbeidet i kommuner og i Nordlandssykehuset, blant brukere og fastleger.

3. Rolle og oppgaver

SSU utarbeider mandat for det enkelte FSU basert på prinsippene i punkt 2.

FSU gjør ikke selvstendige vedtak, med gir råd og foreslår tiltak overfor SSU. FSU vil alltid være forpliktet til å arbeide innenfor rammene av handlingsplanens innsatsområder. Innsatsområder er en del av en helhet, FSU skal peke på gråsoner og overlappinger mellom innsatsområder og øvrige FSU.

FSU skal legge til rette for gode prosesser i helsefellesskapet knyttet til blant annet:

- utvikling og implementering av retningslinjer og prosedyrer
- klinisk samhandling
- felles virkelighetsforståelse med omforente data
- tjenesteutvikling og innovasjon.

Et FSU skal ha en kommunikasjonsstrategi, og sørge for at eventuelle prosjekter og tiltak også har en kommunikasjonsstrategi som sikrer formidling av prosesser og resultater til SSU og til eventuelle andre interessenter.

Status for arbeidet i det enkelte FSU skal være fast punkt på agendaen i SSU.

4. Rammer og ressurser

FSU er helsefellesskapets faglige tyngdepunkt. SSU skal ta hensyn til forventet bruk av sentrale fagressurser ved utarbeidelse av mandat. Hvert FSU må ha avklart på hvert tjenestenivå hvor mye tid den enkelte i utvalget skal kunne forventes ha til rådighet. Det må også forventet beskrevet lønnet sekretariatressurs i hvert FSU.

4.1 Sammensetning og organisering

Et FSU skal minst ha representasjon fra:

- kommunene
- helseforetaket
- pasienter/brukere
- fastlege

Mandat fra SSU skal presisere sammensetningen i den grad SSU ser det er nødvendig ut fra hensikten med FSU.

Mandat fra SSU skal gi føringer for hvilke rammer FSU har for sitt arbeid.

4.2. Ressurser og økonomi

[Vedtektene for Helsefellesskapet Lofoten, Vesterålen og Saltens](#) § 3 slår fast at «Helsefellesskapet har ikke eget budsjett. Nordlandssykehuset HF og kommunene bærer selv sine egne kostnader».

Faglig utviklingsarbeid kommer ikke uten en kostnadsside, mandat fra SSU skal gi føringer for hvilke ressurser og rammer FSU skal forholde seg til i mandatet som gis.

SSU oppfordrer FSU til aktivt å søke prosjektmidler som kan være innovasjonsmidler fra Helse Nord RHF, skjønnsmidler fra Statsforvalteren, forskningsrådets midler og andre. Avklaring om søknad gjøres i egen organisasjon.

4.3. Funksjonstid

FSU etableres i utgangspunktet uten definert funksjonstid. Mandat for FSU kan inneholde føringer for oppnevning av medlemmer, funksjonstid for medlemmene og for utvalget.